

Sygn. akt IV Pa 36/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Jerzy Zalasieński

Protokolant st.sekr.sąd. Dorota Malewicka

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2022 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł.

o odszkodowanie za okres obowiązywania zakazu konkurencji

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 maja 2021r. sygn. akt IV P 262/20

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) Sp. z o.o. w Ł. na rzecz K. K. kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję;

III. zasądza od A. K. na rzecz K. K. kwotę 675 (sześćset siedemdziesiąt pięć) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Sygn. akt: IV Pa 36/21 **UZASADNIENIE**

Wyrokiem z 6 maja 2021 roku Sąd Rejonowy w Siedlcach:

1. zasądził od pozwanej (...) Sp. z o.o. w Ł. na rzecz powoda K. K. 12 743,75 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od następujących kwot:

a) 1 820,25 złotych od 1 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty,

b) 1 820,25 złotych od 1 lutego 2020 roku do dnia zapłaty,

c) 1 820,25 złotych od 3 marca 2020 roku do dnia zapłaty,

d) 1 820,25 złotych od 1 kwietnia 2020 roku do dnia zapłaty,

e) 1 820,25 złotych od 1 maja 2020 roku do dnia zapłaty,

f) 1 820,25 złotych od 2 czerwca 2020 roku do dnia zapłaty,

g) 1 820,25 złotych od 1 lipca 2020 roku do dnia zapłaty,

2. zasądził od pozwanej (...) Sp. z o.o. w Ł. na rzecz powoda 2 700 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

3. wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 7 081 złotych,

4. zasądził od pozwanej A. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. na rzecz powoda K. K. 7 484,75 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od:

a) 1 069,25 złotych od 1 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty,

b) 1 069,25 złotych od 1 lutego 2020 roku do dnia zapłaty,

c) 1 069,25 złotych od 3 marca 2020 roku do dnia zapłaty,

d) 1 069,25 złotych od 1 kwietnia 2020 roku do dnia zapłaty,

e) 1 069,25 złotych od 1 maja 2020 roku do dnia zapłaty,

f) 1 069,25 złotych od 2 czerwca 2020 roku do dnia zapłaty,

g) 1 069,25 złotych od 1 lipca 2020 roku do dnia zapłaty,

5. zasądził od pozwanej A. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. na rzecz powoda K. K. 1 350 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

6. wyrokowi w pkt 4 nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4 277 złotych.

Rozstrzygnięcie to było wynikiem następujących ustaleń i wniosków Sądu Rejonowego:

Pełnomocnik powoda K. K. domagał się zasądzenia na rzecz powoda od pozwanej (...) Sp. z o.o. w Ł. 12 741,75 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od wyszczególnionych w pozwie kwot i dat oraz zwrotu kosztów procesu według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia do orzeczenia do dnia zapłaty.

Pełnomocnik powoda K. K. domagał się zasądzenia na rzecz powoda od pozwanej A. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. 7 484,75 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od wyszczególnionych w pozwie kwot i dat oraz zwrotu kosztów procesu według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia do orzeczenia do dnia zapłaty.

Pełnomocnik pozwanych (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. domagał się oddalenia obu powództw w całości i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy ustalił, że B. B. została zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w Ł. od 11 września 2017 roku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku pracownika kadrowo-biurowego. Do jej obowiązków z zakresu prawa

pracy zgodnie z zakresem obowiązków z 31 grudnia 2018 roku należy m. in.: prowadzenie akt osobowych zgodnie z wymaganiami prawa pracy oraz przygotowywanie dokumentów związanych z nawiązywaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy oraz zmianami w warunkach pracy i płacy. Na podstawie pełnomocnictwa z 26 lutego 2019 roku pracodawca upoważnił B. B. z dniem 26 lutego 2019 roku do „przygotowywania i podpisywania dokumentów niezbędnych z realizacją czynności powierzonych jej w zakresie obowiązków”. Pracodawca wskazał jednocześnie, że pełnomocnictwo m. in. nie upoważnia do podpisywania i zawierania umów o pracę i innych umów z pracownikami, w tym umów dotyczących poufności, zakazu konkurencji, odpowiedzialności materialnej.

W dniu 1 marca 2019 roku K. K. zawarł z (...) Sp. z o.o. w Ł. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku koordynatora ds. produkcji w wymiarze 1/2 etatu za wynagrodzeniem w wysokości 7 081 złotych. Na powyższej umowie w imieniu pracodawcy podpisała się prezes zarządu A. K.. Po sporządzeniu umowy o pracę pracownik zauważył, że błędnie określono jego wymiar czasu pracy, tj. 1/1 etatu zamiast 1/2 etatu. Zwrócił na to uwagę B. B., która ręcznie poprawiła zapis umowy w tym zakresie, przystawiła swoją pieczęć z napisem „Dział kadr” i się podpisała.

Tego samego dnia K. K. zawarł z (...) Sp. z o.o. w Ł. umowę o zachowaniu poufności oraz umowę o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy i dwa lata od jego ustania. Na obu umowach w imieniu pracodawcy podpisała się B. B.. Po podpisaniu tych umów pracownik zauważył, że w umowie o zakazie konkurencji błędnie powołano się w § 4 ust. 4 na treść ust. 2 zamiast ust. 3. Zwrócił na to uwagę B. B., która ręcznie poprawiła umowę w tym zakresie, przystawiła swoją pieczęć z napisem „Dział kadr” i się podpisała.

W dniu 31 października 2019 roku pracownicy (...) Sp. z o.o. w Ł. wręczyli K. K. oświadczenie pracodawcy o wypowiedzeniu warunków pracy i płacy z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia w części dotyczącej wysokości wynagrodzenia zasadniczego i stanowiska pracy. W powyższym piśmie pracodawca nie wskazał przyczyny wypowiedzenia. Pracownik nie przyjął złożonej propozycji i umowa o pracę uległa rozwiązaniu 30 listopada 2019 roku. K. K. odwołał się od wypowiedzenia zmieniającego pozwem z 21 listopada 2019 roku do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej. Sprawa została zarejestrowana pod numerem IV P 171/19.

Pismem z 9 grudnia 2019 roku pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w Ł. wezwał K. K. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności.

W odpowiedzi na pozew z 13 grudnia 2019 roku pełnomocnik pracodawcy (...) Sp. z o.o. w Ł. podniósł m. in. ewentualny zarzut potrącenia wynikający z zapłaty kary umownej w wysokości 20 000 złotych wynikającej z naruszenia przez pracownika zakazu poufności zawartego w umowie z 1 marca 2019 roku.

Prawomocnym wyrokiem z 20 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej w sprawie IV P 171/19 zasądził od (...) Sp. z o.o. w Ł. na rzecz K. K. odszkodowanie w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia tytułem naruszającego przepisy wypowiedzenia warunków pracy i płacy.

Pismem z 14 lipca 2020 roku pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w Ł. wezwał K. K. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności.

Pismem z 14 lipca 2020 roku pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w Ł. wyjaśnił, że umowa o zakazie konkurencji z 1 marca 2019 roku jest nieważna, gdyż została zawarta przez osobę nieuprawnioną B. B., a czynność nie została potwierdzona przez osoby uprawnione w imieniu pracodawcy. Jednocześnie wskazał, że na wypadek uznania ważności tej umowy na podstawie art. 101² kp rozwiązuje z dniem 14 lipca 2020 roku powyższą umowę z uwagi na ustanie przyczyn uzasadniających wprowadzenie tego zakazu.

Pismem z 5 sierpnia 2020 roku prezes zarządu (...) Sp. z o.o. w Ł. potwierdziła czynność dokonaną przez pełnomocnika w piśmie z 14 lipca 2020 roku w postaci rozwiązania umowy o zakazie konkurencji.

Od 1 stycznia 2018 roku A. K. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. zatrudnia B. B. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku pracownika administracyjno-biurowego. Do obowiązków B.

B. z zakresu prawa pracy zgodnie z zakresem obowiązków z 31 grudnia 2018 roku należy m. in.: prowadzenie rekrutacji pracowników, prowadzenie akt osobowych zgodnie z wymaganiami prawa pracy oraz przygotowywanie dokumentów związanych z nawiązywaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy oraz zmianami w warunkach pracy i płacy. A. K. pełnomocnictwem z 26 lutego 2019 roku upoważniła B. B. z dniem 26 lutego 2019 roku do „przygotowywania i podpisywania dokumentów niezbędnych z realizacją czynności powierzonych jej w zakresie obowiązków”. Pracodawczyni wskazała jednocześnie, że pełnomocnictwo m. in. nie upoważnia do podpisywania i zawierania umów o pracę i innych umów z pracownikami, w tym umów dotyczących poufności, zakazu konkurencji, odpowiedzialności materialnej.

W dniu 1 marca 2019 roku K. K. zawarł z A. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku koordynatora ds. produkcji w wymiarze 1/2 etatu za wynagrodzeniem w wysokości 4277 złotych. Na powyższej umowie w imieniu pracodawcy podpisała się A. K..

Tego samego dnia K. K. zawarł z A. K. umowę o zachowaniu poufności oraz umowę o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy oraz dwa lata od jego ustania. Na obu umowach w imieniu pracodawcy podpisała się B. B.. Po podpisaniu powyższych umów pracownik zauważył, że w umowie o zakazie konkurencji błędnie powołano się w § 4 ust. 4 na treść ust. 2 zamiast ust. 3. Zwrócił na to uwagę B. B., która ręcznie poprawiła umowę w tym zakresie.

W dniu 31 października 2019 roku pracownicy A. K. wręczyli K. K. oświadczenie pracodawcy o wypowiedzeniu warunków pracy i płacy z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia w części dotyczącej wysokości wynagrodzenia zasadniczego i stanowiska pracy. W powyższym piśmie pracodawca nie wskazał przyczyny wypowiedzenia. Pracownik nie przyjął złożonej propozycji i umowa o pracę uległa rozwiązaniu 30 listopada 2019 roku. K. K. odwołał się od wypowiedzenia zmieniającego pozwem z 21 listopada 2019 roku do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej. Sprawa została zarejestrowana pod numerem IV P 172/19.

Pismem z 12 grudnia 2019 roku pełnomocnik A. K. wezwał K. K. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności.

W odpowiedzi na pozew z 17 grudnia 2019 roku pełnomocnik pracodawczyni A. K. podniósł m. in. ewentualny zarzut potrącenia wynikający z zapłaty kary umownej w wysokości 20 000 złotych wynikającej z naruszenia przez pracownika zakazu poufności zawartego w umowie z 1 marca 2019 roku.

Prawomocnym wyrokiem z 20 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej w sprawie IV P 172/19 zasądził od A. K. na rzecz K. K. odszkodowanie w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia tytułem naruszającego przepisy wypowiedzenia warunków pracy i płacy.

Pismem z 14 lipca 2020 roku pełnomocnik A. K. wezwał K. K. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności.

Pismem z 14 lipca 2020 roku pełnomocnik A. K. wyjaśnił, że umowa o zakazie konkurencji z 1 marca 2019 roku jest nieważna, gdyż została zawarta przez osobę nieuprawnioną B. B., a czynność nie została potwierdzona przez osoby uprawnione w imieniu pracodawcy. Jednocześnie wskazał, że na wypadek uznania ważności tej umowy na podstawie art. 101² kp rozwiązuje z dniem 14 lipca 2020 roku powyższą umowę z uwagi na ustanie przyczyn uzasadniających wprowadzenie tego zakazu.

Pismem z 5 sierpnia 2020 roku A. K. potwierdziła czynność dokonaną przez pełnomocnika w piśmie z 14 lipca 2020 roku w postaci rozwiązania umowy o zakazie konkurencji.

W przedstawionym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że oba roszczenia powoda okazały się uzasadnione.

Swoje roszczenia powód wywodził z dwóch umów o zakazie konkurencji zawartych z pozwanymi (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł.. Jak wskazał Sąd Rejonowy kwestią sporną

była okoliczność, czy obie powyższe umowy zostały faktycznie zawarte (czy są ważne). Bezsporne było, że w imieniu pracodawcy na obu umowach podpisała się B. B.. Sporne było, że czy miała do tego stosowne upoważnienie.

Zgodnie z art. 3¹ § 1 i 2 kp za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy dokonuje osoba oraz organ zarządzający tą jednostką albo inna wyznaczona do tego osoba. Przepis ten stosuje się odpowiednio do pracodawcy będącego osobą fizyczną, jeżeli nie dokonuje ona osobiście czynności, o których mowa w tym przepisie. Pracodawcę będącego osobą prawną reprezentuje jej organ (art. 38 kc) osobiście lub przez wyznaczoną do tego osobę (art. 3¹ kp). Wyznaczenie osoby do dokonywania za pracodawcę czynności prawnych z zakresu prawa pracy może nastąpić w każdy sposób dostatecznie ujawniający taką wolę reprezentowanego pracodawcy (art. 3¹ kp oraz art. 60 kc w zw. z art. 300 kp) i nie jest uzależnione od udzielenia takiej osobie pisemnego pełnomocnictwa (wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2012 roku, w sprawie II PK 121/12, Lex nr 1284747). Jeśli wynagrodzenie pracownika ustalił nieuprawniony do tego organ, ważność tej czynności zależy od potwierdzenia przez osobę, w której imieniu została dokonana (art. 103 kc w zw. z art. 300 kp). Przyjęcie domniemania, że rzekomy pełnomocnik działał zgodnie z wolą osoby uprawnionej, jest dopuszczalne wtedy, gdy taki wniosek da się wyprowadzić z innych ustalonych przez sąd faktów (art. 231 kpc) (wyrok Sądu Najwyższego Wyrok z 22 lipca 1998 roku, w sprawie I PKN 223/98, OSNAPiUS 1999/16/509).

Zdaniem Sądu Rejonowego powód szczegółowo wyjaśnił, że warunki zatrudnienia uzgodnił z mężem A. K. G. K.. Następnie spotkał się z A. K., która przedstawiła mu B. B. jako szefową kadr, osobę odpowiedzialną za przygotowanie umów o pracę, o zakazie konkurencji, o obowiązku zachowania poufności oraz „osobę, która będzie podpisywała te dokumenty i przekaże mi te dokumenty”. Ostatecznie otrzymał umowy o pracę, umowy o zakazie konkurencji i o zachowaniu poufności zawarte z oboma pozwanymi, przy czym obie umowy o pracę były podpisane przez A. K., a na pozostałych umowach znajdował się podpis B. B.. W części tych umów powód znalazł błędy, które przy nim poprawiła B. B. i podpisała się przy dokonanych zmianach. Następnie w toku zatrudnienia G. K. oraz dyrektorzy W. Z. i T. P. przypominali powodowi, że obowiązują go „umowy lojalnościowe”. Świadek B. B. przyznała, że przygotowała umowy o pracę, umowy o zakazie konkurencji i umowy o zachowaniu poufności w przypadku obu pozwanych. W przypadku umów o zakazie konkurencji i o zachowaniu poufności w imieniu pozwanych ona się na nich podpisała. Przyznała również, że dokonała poprawek na części tych umów, gdy powód zwrócił jej na to uwagę. Świadek nie umiała w ogóle wyjaśnić, dlaczego tak postąpiła. W dalszej części swych zeznań tłumaczyła to nawykiem. Jednocześnie przyznała, że A. K. powiedziała powodowi, że świadek „zajmie się wszystkimi dokumentami związanymi z zatrudnieniem. Powód mógł mieć przekonanie, że ja przygotowuję te dokumenty”.

Sąd Rejonowy uznał za niezasadną argumentację pełnomocnika pozwanych mówiącą o tym, że B. B. nie była upoważniona do dokonania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w postaci zawarcia umów o zakazie konkurencji w imieniu obu pracodawców. W ocenie Sądu Rejonowego świadczą o tym następujące okoliczności:

- Niekwestionowane przez pozwanych zeznania powoda, który opisał, że A. K. wskazała na B. B. jako osobę odpowiedzialną za przygotowanie umów o pracę, o zakazie konkurencji i o obowiązku zachowania poufności oraz „osobę, która będzie podpisywała te dokumenty i przekaże mi (powodowi) te dokumenty”.
- Dokonanie w umowie o pracę z (...) Sp. z o.o. w Ł. przez B. B. poprawki w określeniu wymiaru czasu pracy powoda.
- Dokonanie w umowie o zakazie konkurencji z (...) Sp. z o.o. w Ł. przez B. B. poprawki w § 4 ust. 4.
- Dokonanie w umowie o zakazie konkurencji z A. K. przez B. B. poprawki w § 4 ust. 4.
- Wezwanie powoda pismem z 9 grudnia 2019 roku w imieniu (...) Sp. z o.o. w Ł. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności podpisanej przez B. B..

- Podniesienie w odpowiedzi na pozew z 13 grudnia 2019 roku w imieniu (...) Sp. z o.o. w Ł. ewentualnego zarzutu potrącenia wynikającego z zapłaty kary umownej w wysokości 20 000 złotych wynikającej z naruszenia przez pracownika zakazu poufności zawartego w umowie podpisanej przez B. B..
- Wezwanie powoda pismem z 14 lipca 2020 roku w imieniu (...) Sp. z o.o. w Ł. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności podpisanej przez B. B..
- Wezwanie powoda pismem z 12 grudnia 2019 roku w imieniu A. K. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności podpisanej przez B. B..
- Podniesienie w odpowiedzi na pozew z 17 grudnia 2019 roku w imieniu A. K. ewentualnego zarzutu potrącenia wynikającego z zapłaty kary umownej w wysokości 20 000 złotych wynikającej z naruszenia przez pracownika zakazu poufności zawartego w umowie podpisanej przez B. B..
- Wezwanie powoda pismem z 14 lipca 2020 roku w imieniu A. K. do zapłaty 20 000 złotych z tytułu naruszenia umowy o zachowaniu poufności podpisanej przez B. B..

W ocenie Sądu Rejonowego powyższe dowody świadczyły o tym, że pozwana A. K. działająca również jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. w Ł. ustnie upoważniła B. B. do zawarcia zarówno umowy o zachowaniu poufności, jak i umowy o zakazie konkurencji. O uprawnieniach B. B. w tym zakresie powód został poinformowany przez A. K. w chwili ustalania szczegółów swego zatrudnienia. Obaj pracodawcy traktowali te umowy jako zawarte przez osobę upoważnioną, skoro dwukrotnie wystąpili z wezwaniami do zapłaty z tytułu umów o zachowaniu poufności oraz powoływali się w toku dwóch spraw sądowych zawisłych przed Sądem Rejonowym w Białej Podlaskiej na zarzut przedawnienia wynikający z zapłaty kar umownych przewidzianych w tych umowach. W następstwie tych ustaleń Sąd Rejonowy przyjął, że skoro B. B. została upoważniona do działania w imieniu obu pracodawców do zawarcia umów o zachowaniu poufności, to te same reguły dotyczące jej upoważnienia należy odnieść do umów o zakazie konkurencji. Wniosek ten wzmacnia treść zeznań powoda, którego A. K. poinformowała, że B. B. jest osobą odpowiedzialną za podpisanie zarówno umów o zachowaniu poufności, jak i umów o zakazie konkurencji.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji treść zeznań świadka B. B. bez wątplenia zostały podyktowana sytuacją wynikającą z jej aktualnego zatrudnienia u obu pozwanych. W ocenie Sądu Rejonowego pełnomocnictwa udzielone świadkowi przez obu pozwanych 26 lutego 2019 roku są jedynie elementem taktyki procesowej zmierzającej do uniknięcia zapłaty świadczeń dochodzonych przez powoda.

W świetle przedstawionych wyżej argumentów Sąd Rejonowy uznał, że umowy o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy i dwa lata od jego ustania zawarte z (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. okazały się ważne jako zawarte w imieniu pracodawców przez osobę do tego upoważnioną. Zgodnie z zapisami umów o zakazie konkurencji zawartymi z oboma pracodawcami powód był zobowiązany do niepodejmowania wobec pozwanych działalności konkurencyjnej oraz świadczenia pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego działalność konkurencyjną wobec pracodawców, w szczególności w zakresie działalności zakresowo i rodzajowo odpowiadającej tej prowadzonej przez pracodawcę. Po ustaniu stosunku pracy ten zakaz miał trwać 2 lata. Przez ten czas obaj pracodawcy zobowiązali się do wypłacania powodowi odszkodowania w wysokości 25% wynagrodzenia miesięcznego uzyskiwanego przez pracownika w okresie odpowiadającym okresowi obowiązywania zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy. Odszkodowanie to miało być płatne w miesięcznych ratach na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego następującego po dniu ustania stosunku pracy. W przypadku naruszenia przez powoda zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy, tracił on prawo do tego odszkodowania.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że pozwane twierdziły, że powód nie powstrzymał się od działalności konkurencyjnej po ustaniu zatrudnienia, lecz zgodnie z art. 6 kc w zw. z art. 300 kp nie przedstawiły na to żadnych dowodów. Wręcz przeciwnie, to powód przy pomocy dokumentu prywatnego w postaci zakresu czynności pracownika z 2

stycznia 2020 roku wykazał, że jest zatrudniony w firmie (...) Sp. z o.o. w S. na stanowisku technologa produkcji. O ile przedmiotem działalności obu pozwanych była obróbka mechaniczna elementów metalowych (produkcja maszyn i urządzeń oraz części zamiennych maszyn niezbędnych w procesie recyklingu), to jego nowy pracodawca zajmuje się produkcją autobusów i samochodów osobowych (zabudowa na furgonach M. (...)). Wobec tego porównania Sąd Rejonowy ustalił, że poprzedni pracodawcy i nowy pracodawca powoda prowadzą zakresowo i rodzajowo różne działalności gospodarcze. Tym samym Sąd Rejonowy przyjął, że w okresie obowiązywania zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy powód przestrzega umów o zakazie konkurencji zawartych z pozwanymi. Z tego tytułu pozwane powinny mu wypłacić odszkodowania ustalone w tych umowach. Wysokość dochodzonych od obu pozwanych roszczeń oraz dat wymagalności ustawowych odsetek za opóźnienie nie była sporna, gdyż pozwane nie wypowiedziało się w tej kwestii (art. 230 kpc).

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd Rejonowy oparł na wynikającej z art. 98 § 1 kpc zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu. W konsekwencji, z uwagi na wygranie przez powoda procesu obie pozwane na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc są zobowiązane zwrócić mu koszty zastępstwa procesowego, których wysokość została ustalona – w przypadku pozwanej (...) Sp. z o.o. w Ł. w oparciu o § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5, a w przypadku pozwanej A. K. w oparciu o § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 477² § 1 kpc mając na uwadze wysokość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda otrzymywanego u każdego z pozwanych.

Od powyższego wyroku apelację złożyły pozwane (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł., reprezentowane przez pełnomocnika, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

I. obrazę przepisów prawa materialnego ,tj.:

1. art. 38 kc oraz art. 39 § 1 kc w zw. z art. 205 ksh oraz w zw. z art. 58 i w zw. z art. 300 kp poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowa o zakazie konkurencji z 1 marca 2019 roku zawarta przez powoda z (...) Sp. z o.o. w Ł. była ważna i skutecznie zawarta w sytuacji, gdy została ona podpisana przez osobę nieuprawnioną i nieposiadającą stosownego pełnomocnictwa do działania w imieniu organu reprezentującego osobę prawną i nie została w żaden sposób potwierdzona przez spółkę, co powinno prowadzić do wniosku, że umowa ta od początku obciążona była wadą nieważności,

2. art. 95 § 1 i 2 kc oraz art. 103 § 1 kc w zw. z art. 58 kc i w zw. z art. 300 kp poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowa o zakazie konkurencji z 1 marca 2019 roku zawarta przez powoda z A. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. była ważna i skutecznie zawarta w sytuacji, gdy została ona zawarta przez osobę nieuprawnioną i nieposiadającą stosownego pełnomocnictwa do działania w imieniu pozwanej A. K. i nie została w żaden sposób potwierdzona przez A. K., co powinno prowadzić do wniosku, że umowa ta od początku obciążona była wadą nieważności,

3. art. 101¹ kp poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowy o zakazie konkurencji z 1 marca 2019 roku zawarte między powodem i pozwanymi były ważne i skutecznie zawarte w sytuacji, gdy umowa o zakazie konkurencji jest odrębną umową w tym znaczeniu, że stanowi odrębne od stosunku pracy zobowiązanie, a zatem osoba je podpisująca powinna być upoważniona do tej czynności, zaś ocena jej umocowania nie powinna wynikać, tak jak przyjął to Sąd pierwszej instancji przez pryzmat prawidłowości bądź nieprawidłowości zawarcia umowy o pracę i umowy o zachowaniu poufności,

4. art. 3¹ § 1 i 2 kp w zw. art. 60 kc w zw. z art. 300 kp poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że B. B. była osobą wyznaczoną do dokonywania w imieniu pracodawców (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. czynności z zakresu prawa pracy w postaci zawierania umów o zakazie konkurencji podczas, gdy żaden z pracodawców nigdy nie złożył oświadczenia woli, które ujawniałoby w dostateczny sposób wolę umocowania B. B.

do zawierania w imieniu każdego z pracodawców umów o zakazie konkurencji – wręcz przeciwnie uprawnienie to zostało z kompetencji B. B. wyraźnie wyłączone, a udzielone jej umocowanie do dokonywania w imieniu każdego z pracodawców czynności w zakresie prawa pracy miało ograniczony zakres,

II. naruszenie przepisów prawa procesowego, mających istotny wpływ na treść wyroku ,tj.:

1. art. 233 § 1 kpc poprzez sprzeczne z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego błędne uznanie, że B. B. była upoważniona do zawarcia z powodem w imieniu (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. umów o zakazie konkurencji z 1 marca 2019 roku podczas, gdy:

- pełnomocnictwa udzielone B. B. nie uprawniały jej do dokonania powyższych czynności,

- pozwane nie potwierdziły czynności zawartych przez B. B., zaś powód nie występował do potwierdzenia przez pracodawców skuteczności zawartych umów,

- B. B. była jedynie uprawniona do przygotowania dokumentacji pracowniczej,

- wyznaczenie B. B. do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy u każdej z pozwanych jako pracodawców miało wyraźne ograniczony zakres,

- dokonanie korekt w dokumentach pracowniczych, w tym umowie o pracę i umowie o zakazie konkurencji, nie przesądza o skutecznym zawarciu samej umowy o zakazie konkurencji tym bardziej, że B. B. była uprawniona do przygotowywania dokumentacji pracowniczej,

- pozwane konsekwentnie nie wypłacały powodowi należnego mu odszkodowania z tytułu przestrzegania umowy o zakazie konkurencji co potwierdza ich przekonanie, co do braku ważności umów o zakazie konkurencji,

- powód nie był zatrudniony na stanowisku kierowniczym lub podobnym, które charakteryzują się określoną cechą, polegającą na dostępie do szczególnie ważnych informacji, których ujawnienie mogłoby wyrządzić pozwanym szkodę majątkową lub niemajątkową.

Wskazując na powyższe pozwane (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. wniosły o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości w stosunku do każdej z pozwanych, a ponadto o zasądzenie od powoda na rzecz każdej z pozwanych kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Powód, reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanych (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł., podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela całość ustaleń faktycznych i ocenę prawną przedstawione przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd pierwszej instancji dokonał wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oceniając wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania zgodnie z art. 233 § 1 kpc. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc, tj. przekroczenia przez Sąd pierwszej instancji granicy swobodnej oceny dowodów, uznać należy za chybiony. Skuteczna obrona stanowiska skarżących pozwanych wymagałaby wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego oraz brak jest wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 1998 roku, w sprawie II UKN 151/98 – OSNAPiUS 1999/15/492; z 4 lutego 1999 roku, w sprawie II UKN 459/98 – OSNAPiUS 2000/6/252; z 5 stycznia 1999 roku, w sprawie II UKN 76/99 – OSNAPiUS 2000/19/732). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy

logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 roku, w sprawie II CKN 817/00, Lex nr 56906). W przekonaniu Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się zarzucanych mu w apelacji naruszeń przepisów prawa materialnego i procesowego, a dokonana przez niego ocena materiału dowodowego dokonana została zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego i uwzględniała wszystkie okoliczności sprawy. Apelacja nie wykazuje uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny. Podkreślić należy, iż naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów nie może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, a tylko na podważeniu przesłanek tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna – czego skarżące we wniesionej apelacji nie uczyniły. W apelacji pozwanych przedstawione zostały zarówno zarzuty naruszenia prawa materialnego, jak i procesowego. W tym miejscu należy zauważyć, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (wyrok Sądu Najwyższego z 26 marca 1997 roku, w sprawie II CKN 60/97 – OSNC 1997, z. 9, poz. 128). Rozpoznając apelację strony pozwanej Sąd Okręgowy nie dopatrywał się naruszenia przez Sąd pierwszej instancji prawa materialnego. Analiza materiału zgromadzonego przez Sąd Rejonowy pokazuje, że ustalenia tego Sądu znajdują potwierdzenie w przeprowadzonych dowodach.

Z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku jest umową prawa pracy. Jakkolwiek nie wynikają z niej prawa i obowiązki objęte treścią stosunku pracy, jest ona podstawą stosunku prawnego bardzo ściśle - podmiotowo i przedmiotowo - ze stosunkiem pracy związanego. Gdyby nie rodzaj pracy świadczonej u dotychczasowego pracodawcy (w ramach stosunku pracy) - nie byłoby żadnego powodu do ustanawiania zakazu konkurencji po ustaniu zatrudnienia. Nie bez znaczenia dla takiej kwalifikacji są względy systemowe - klauzula konkurencyjna uregulowana jest w Kodeksie pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 5 kwietnia 2005 roku, w sprawie I PK 196/04, OSNP 2005 nr 22 poz. 354). Zgodnie z treścią art. 3¹ § 1 kp za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy dokonuje osoba lub organ zarządzający tą jednostką albo inna wyznaczona do tego osoba. Osobą wyznaczoną jest podmiot, którego upoważnienie do działania ma charakter zależny, a zatem któremu powyższe uprawnienie przysługuje w drodze uzyskania upoważnienia od pracodawcy. Zatem „inna wyznaczona osoba” jest podmiotem z reguły wtórnie upoważnionym do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy. Możliwe jest również wyznaczenie więcej niż jednej osoby do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy, przy określeniu ich łącznej bądź samodzielnej

kompetencji do działania. Dokonując interpretacji pojęcia „inna wyznaczona osoba”, należy przyjąć, że konstrukcja ta ma charakter generalny w odróżnieniu od indywidualnego pełnomocnictwa do dokonywania w imieniu pracodawcy określonych czynności prawnych (art. 96 kc). Wyznaczenie innej osoby w trybie art. 3¹ § 1 kp może nastąpić przez złożenie oświadczenia woli przez pracodawcę (osobę lub organ kierujący jednostką organizacyjną będącą pracodawcą) i wyrażenie na to zgody przez tę osobę. Może ono nastąpić w każdy sposób dostatecznie ujawniający taką wolę reprezentowanego pracodawcy (art. 31 kp oraz art. 60 kc w zw. z art. 300 kp), w szczególności nie jest uzależnione od udzielenia takiej osobie pisemnego pełnomocnictwa (wyrok Sądu Najwyższego z 2 lutego 2001 roku, w sprawie I PKN 226/00, Lex nr 55412). Forma złożenia tego oświadczenia uzależniona jest od wewnętrznej regulacji w danej jednostce organizacyjnej. W każdym razie oświadczenie powinno być złożone w sposób wyraźny i jeżeli wyznaczenie nie obejmuje wszystkich czynności zarówno w sprawach indywidualnych, jak i zbiorowych, musi określać zakres upoważnienia lub zakres czynności zastrzeżonych wyłącznie do zarządzającego. Pełnomocnik składa własne oświadczenie woli (dokonuje czynności prawnej), ale czyni to w imieniu reprezentowanego i z bezpośrednimi skutkami dla reprezentowanego (art. 95 §2 kc). Pełnomocnik swoim zachowaniem wywołuje skutki prawne bezpośrednio w sferze prawnej reprezentowanego (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 kwietnia 2019 roku, w sprawie I PK 118/180). Zgodnie z utrwalonym poglądem w orzecznictwie za sprzeczne z zasadami realizowania zobowiązań prawa pracy (art. 65 i 354 kc w zw. z art. 1012 i art. 300 kp) należy uznać argumentację, jakoby niedochowanie wymagania łącznej reprezentacji przy zawieraniu pisemnej umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, tylko

wskutek ewentualnego uchybienia dotyczącego reprezentacji pracodawcy, mogło prowadzić do nieważności klauzuli konkurencyjnej realizowanej przez pracownika. Przy czym wyznaczenie osoby do dokonywania za pracodawcę czynności prawnych z zakresu prawa pracy (art. 31 kp) może nastąpić w każdy sposób dostatecznie ujawniający taką wolę reprezentowanego pracodawcy. W stosunkach pracy sposób reprezentowania spółki może odmiennie regulować także zakładowy akt normatywny prawa pracy (art. 9 kp), a nawet utrwalona praktyka jednoosobowego dokonywania czynności prawnych z zakresu prawa pracy przez wyznaczoną osobę zwyczajowo do tego upoważnioną (art. 3 i 18 kp oraz art. 60, art. 65 i art. 354 kc w zw. z art. 300 kp). Regulacjom tym należy przyznać pierwszeństwo, jeżeli odnoszą się do sfery prawa pracy chroniącej działającego w dobrej wierze pracownika, który przestrzega zobowiązań prawa pracy. Także regulacje Kodeksu Spółek Handlowych jedynie wyjątkowo kreują sankcje bezwzględnej nieważności dokonanej przez spółkę prawa handlowego np. w przypadku nieuzyskana ustawowo wymaganej większości w uchwale organu Spółki czy w przypadku zawarcia umowy z członkiem zarządu spółki z o. o. z naruszeniem art. 210 § 1 ksh (wyrok Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2017r., III APa 10/17, Lex nr 2678023).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wbrew stanowisku skarżących stwierdzić należało, że Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy rozpoznał charakter zawartej pomiędzy stronami umowy a następnie w sposób poprawny zastosował przywołane przepisy prawa materialnego uznając, że umowy o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy i dwa lata od jego ustania zawarte przez powoda z (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz A. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. okazały się ważne jako zawarte w imieniu pracodawców przez osobę do tego upoważnioną. Nie powtarzając obszernych ustaleń i rozważań Sądu Rejonowego podkreślić należy, że o uprawnieniach B. B. do dokonania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w postaci zawarcia umów o zakazie konkurencji w imieniu obu pracodawców świadczy przede wszystkim fakt, że B. B. w sposób istotny dokonała poprawek w umowie o pracę z (...) Sp. z o.o. w Ł., tj. w zakresie wymiaru czasu pracy powoda, dokonała poprawek umów o zakazie konkurencji zawartych z (...) Sp. z o.o. w Ł. i A. K. oraz, że pozwane dwukrotnie występowały z wezwaniami do zapłaty z tytułu umów o zachowaniu poufności podpisanych przez B. B.. W świetle powyższych ustaleń stwierdzić należy, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo uznał, że pozwana A. K. działająca również jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. w Ł. ustnie upoważniła B. B. do zawarcia umowy o zachowaniu poufności oraz umowy o zakazie konkurencji. Jak wyżej wskazano, taka forma wyznaczenia osoby do dokonywania za pracodawcę czynności prawnych z zakresu prawa pracy jest dopuszczalna. Z niekwestionowanych przez pozwanych zeznań powoda wynika, że o uprawnieniach B. B. w tym zakresie został poinformowany przez A. K. w chwili ustalania szczegółów swego zatrudnienia. Znajduje to również potwierdzenie w zeznaniach świadka B. B., która wskazała, że A. K. powiedziała powodowi, że świadek „zajmuje się wszystkimi dokumentami związanymi z zatrudnieniem, dlatego powód mógł mieć przekonanie, że to ona przygotowuje te dokumenty” (zeznania świadka B. B. k.366 akt sprawy). Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji poczynił prawidłowe ustalenia o tym, że B. B. została upoważniona do działania w imieniu obu pracodawców do zawarcia umów o zachowaniu poufności oraz umów o zakazie konkurencji. Sąd Okręgowy nie dał wiary pozwanej A. K., że B. B. nie miała upoważnienia do zawarcia w imieniu pozwanych umów o zakazie konkurencji (zeznania pozwanej A. K. k.422v-423v akt sprawy), gdyż zeznania te pozostawały w sprzeczności z pozostałym zebranych w sprawie materiałem dowodowym.

Reasumując stwierdzić należy, że dokonana przez Sąd Rejonowy interpretacja norm prawa pracy w konsekwencji której zawarte między stronami umowy o zakazie konkurencji uznane zostały za ważne i obowiązujące znajduje uzasadnienie zarówno w obowiązujących przepisach jak i w stanowisku orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z wynikiem sprawy na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc. W konsekwencji, z uwagi na wygranie przez powoda procesu obie pozwane na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc są zobowiązane bezwzględnie mu koszty zastępstwa procesowego za drugą instancję, których wysokość została ustalona – w przypadku pozwanego (...) Sp. z o.o. w Ł. w oparciu o § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt 5, a w przypadku pozwanej A. K. w oparciu o § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz.1800 ze zm.).